

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 4. 2. 2019

Število objav: 1

Tisk: 1

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Zbor za oživitev ... ZORG: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Inženir geodezije: 0

Odgovorni geodet: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

200 let ... Slovenskem: 0

Tisk	Naslov	Vlada velikega populista		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Reporter; 24.000, Slovenija	Stran: 18	Površina: 3.594 cm ²
	Rubrika, Datum	Zgodba tedna; 4. 2. 2019		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Ivan Puc, Igor Kršinar		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...zaradi staranja prebivalstva in prenizke produktivnosti. Vprašanje je, ali Šarca, ki ga nosi gospodarski razcvet, reforme sploh zanimajo. Davčna (tudi davek na nepremičnine , prevelika obremenitev plač), pokojninska, zdravstvena in druge reforme niso več na dnevnem redu. Prav zato, ker jim ne daje prednosti, je Šarec tudi tako...			

Vlada velikega populista

IVAN PUC IN IGOR KRŠINAR foto: BOBO, PRIMOŽ LAVRE IN VLADA RS
ivan.puc@reporter.si
igor.kršinar@reporter.si

Trinajsta slovenska vlada si v nasprotju z večino njenih predhodnic po prvih stotih dneh krepi položaj; uživa več priljubljenost, kot jo je ob zaprisegi. Po zaslugi blagodejne gospodarske rasti, ki je omogočila pomiritev socialnih konfliktov, pa tudi samega vladnega predsednika Marjana Šarca, ki uspešno širi prostor osebne oblasti.

»Nedolžni« pri vzponu Šarca (tudi njegove LMŠ, ki je prevzela vodstvo v večini anket) niso niti do njega prizanesljivi oziroma nekritični mediji. Kot je v pogovoru za *Reporter* opozoril sociolog dr. Frane Adam, mediji sodelujejo pri ustvarjanju podobe močnega politika, sodobnemu času primernega populista, ki stranke ne potrebuje ali mu je celo odveč. Bolj od po številu poslancev nenavadno šibke vladajoče stranke LMŠ je za Šarca pomemben močan kabinet.

Avtoriteta znotraj koalicije

Napovedi niso bile obetavne. Ob množici manjših strank naj bi bil novi in mladi predsednik vlade prej kot ne marioneta, ki jo bodo obračali stari mački in globoka država. Prav to, na eni strani podcenjevanje in na drugi strah ljudi, da smo z eno nogo že na poti v še ne predčasne volitve, je izbral Šarec. »Nikoli ni primerno, da se člani družine javno prepirajo, to vpliva na pozitivno oceno koalicije,« je izjavil v enem od pogovorov ob stotem dnevu vlade.

Ob odstopu ministra za kulturo Dejana Prešička je vlogo avtoritativnega dirigenta vladnega orkestra (nekateri spominja na monarha) še zaostрил z opozorilom partnerjem, naj se v prihodnje ne ukvarjajo z drugimi strankami, »saj imamo v lastnih strankah dovolj dela«. Erjavec je zaradi njegovega makiavelizma užaljeno odvrnil, da ne bo več govoril, nekdanji premier Miro Cerar pa se je vendarle odločno postavil za svobodo govora. »Kot predsednik parlamentarne in vladne stranke imam ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da komentiram za javnost pomembne politične zadeve. Tako sem storil tudi v tem primeru,« je de-

jal. Z nobeno izjavo tudi ni zmanjševal avtoritete in pristojnosti premierja, je pridal.

Šarčev dvor

Kot kaže, se bo med Cerarjem in Šarcem še iskriло, ne nazadnje SMC po volitvah strmoglavlja, predvsem na račun nekdanjih odrešiteljev pa se krepi Šarec in njegova LMŠ. Bonitete koalicijskih strank, ki sledijo razdeljevanju proračunskega denarja in poviševanju plač, niso bile nikoli pravično porazdeljene med vse. Da med akterji vladne politike volivci nagrajujejo samo enega, ni nič novega. Šarec, okrog katerega se množica volivcev nekdanje LDS zbirala po volitvah (pred tem mu še ni zaupala), bi rad stopal po uspešni (ne levo ne desno) poti vzornika Janeza Drnovška. Njegovi koalicijski partnerji so ne glede na politične izkušnje (ali prav zaradi njih) ostajali globoko v senci njegove umetnosti vladanja. Drnovškov dvor lojalnih privrženecv si je

Marjan Šarec na hitro ustvaril v svojem kabinetu. Z izbiro Damirja Črnčeca za svetovalca za nacionalno varnost, ki mu je sledil preračunan obračun s sovražnim govorom, je le potrdil (videz) neideološkosti, ki gre mimo delitve med levico in desnico.

Ali Šarca reforme sploh zanimajo?

Drnovškova dolga in le za nekaj mesecev predaha pretrgana zgodba o uspehu je – ne glede na njegove osebne lastnosti, ki so pisane na kožo Slovincem – rezultat dolge, dovolj strme in premočrtne gospodarske rasti v devetdesetih letih. Tudi njemu so pomagale stabilne gospodarske razmere v Evropi in svetu.

Vlada pobira dobrobiti gospodarske rasti, trajanje konjunktura pa je omejeno. Tudi ni mogoče več spregledati ohlajanja v za nas pomembni Nemčiji. Italija, druga najpomembnejša trgovinska partnerica Slovenije, je pred dnevi razglasila celo recesijo. Naše okolje, Evropska unija se sooča s številnimi izzivi, povzročenimi z brexitom, zadolževanjem posameznih držav, populizmi.

Dobri časi so najprimernejši za izvedbo reform, ki jih Slovenija še ni izpeljala in s katerimi bi si utrla pot k večji blaginji. Ne nazadnje tudi zaradi staranja prebivalstva in prenizke produktivnosti. Vprašanje je, ali Šarca, ki ga nosi gospodarski razcvet, reforme sploh zanimajo. Davčna (tudi davke na nepremičnine, prevelika obremenitev plač), pokojninska, zdravstvena in druge reforme niso več na dnevnem redu. Prav zato, ker jim ne daje prednosti, je Šarec tudi tako priljubljen. V očeh volivcev reforme pomenijo predvsem pretnjo: da jim kaj vzameš, jih omejuješ ali kaj poostriš (denimo, da greš v pokoj s sedemdesetimi leti) in siliš ljudi, naj delajo bolj zavzeto. Le kje je to popularno, se sprašuje sociolog Frane Adam, ki dvomi, da bi se napovedane reforme udeležile. »Vse reformsko v vladi je skrajno nejasno, umaknjeno v težko vidljivo ozadje časovne distance. Verjetno bo kaj že izpeljano, a po manjših odmerkih, kar ne bo nikogar prizadelo in ne bo imelo pomembnejšega vpliva.«

Minister za zdravje Samo Fakin (LMS)

Čeprav je Samo Fakin – več let je prebil na čelu zdravstvene zavarovalnice – dejal, da ključnega reformnega zakona, ki ga je toliko časa pisala in usklajevala njegova predhodnica, ne bo pisal na novo, se mu nikamor ne mudi. Kot kaže, ne namerava ukiniti dopolnilnega zavarovanja, sicer ne bi izjavil, da je »ukiniti dopolnilno zdravstveno zavarovanje brez tega, da bi zagotovili dodatne vire, smrtno nevarno.« Bomo torej v zdravstveno blagajno v prihodnje plačevali več (tudi razpravo o tem je že napovedal), dopolnilno zavarovanje pa bo ostalo? Fakin, ki ga je najprej zaposlovala ukinitve Nacionalnega inštituta za srčne bolezni, ima zadrege z oblikovanjem svoje ekipe in si še ni našel drugega namestnika. Mar z njim noče nihče delati?

Za skrajševanje čakalnih vrst in druge ukrepe v zdravstvu bo v tem letu namenjenih okrog sto milijonov evrov. Čeprav je zdravstvo prva naloga vlade, je premier Šarec pri napovedih zelo zadržan, da ga ne bi vlekli za jezik: »V zdravstvu je ogromno težav, in pot do rešitve bo dolga,« je ena od klenih modrosti nekdanjega imitatorja Drnovška, Janše ...

Minister za kulturo Dejan Prešiček (SD)

Do afere, ki je sledila samomoru priljubljene kurirja in razkrila njegov vzkljivi značaj, problematičen odnos do podrejenih s šikaniranjem in mobingom, se je zdelo, da ima saksofonist, direktor Konservatorija za glasbo in balet, položaj na Maistrovi pod nadzorom. Številnih izzivov se je Dejan Prešiček loteval celo pretirano energično. Veliko je v teh svojih kratkih mesecih po-

toval po svetu in domovini. V Mariboru je obljubil pomoč pri črpanju evropskega denarja za projekt nove knjižnice, na Ptuj pa, da bo županji iz vrst SD pomagal na ogled postaviti arheološko zbirko.

Predsednik vlade je ob njegovem odhodu priznal, da je Prešiček nekatere stvari le premaknil, ki so predolgo stale in pri tem omenil razpis, ki je čakal desetletje. Prešiček je objavil devet milijonov evrov težak javni razpis Mreža raziskovalnih umetnosti in kulture, za katerega je Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 80 odstotkov oziroma 7,2 milijona evrov. Izvedel je javni posvet o novem Nacionalnem programu za kulturo (2019–2023) in napovedal dopolnitev zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi. Marsikaj je zdaj padlo v vodo, najbrž bo zastalo delo na sicer ne kaj posebno velikih spremembah medijske zakonodaje. Že ta mesec naj bi bila dana v javno razpravo, a o tem bo odločil začasni minister Jernej Pikalo. SD lahko zdaj poskusi voditi kulturo z bolj politično oziroma strankarsko profiliranim ministrom za kulturo.

Minister za gospodarstvo Zdravko Počivalšek (SMC)

Počivalšek je edini minister, ki v svojem resorju ponavlja mandat, a je ostal nekako v ozadju: v prvih mesecih so glavno besedo dobili tisti, ki zvišujejo minimalne plače, delijo javni denar in ne tisti, ki ga »proizvajajo«. Zdravko Počivalšek je ustanovil strokovni svet za konkurenčno in stabilno poslovno okolje, ki naj bi mu pomagal, da vlada in gospodarstvo pripravi skupni dolgoročni načrt za rast plač. »Višje plače in višja dodana vrednost morata biti cilj vseh nas, sta pa tudi odgovornost vseh nas,« je poudaril na nedavnem tradicionalnem srečanju Združenja Manager. Običajno je menedžerje pozdravil predsednik vlade, tokrat pa je namesto Šarca prišel predsednik republike.

Počivalšku se še vedno pozna pečat dolgoletnega menedžerja Term Podčetrtek. V prejšnjem mandatu je prisluhnil Janezu Zemljariču in njegovim velikopoteznim načrtom v Izoli, pred nekaj tedni je gostil Joca Pečecnika in mu kar vnaprej obljubil »sodelovanje« pri njegovi investiciji v bežigrasjski športni park. Mu bo uspelo vrniti Mercator v slovenske roke?

Minister za izobraževanje, znanost in šport Jernej Pikalo (SD)

Drugi mandat šolskega ministra je – zaradi afere v Zavodu Kengururčki – začel z odstavitvijo glavnega šolskega inšpektorja. Jernej Pikalo se je pred kamerami pojavil šele, ko je afera prišla do vrhunca. Lažje mu je bilo ob zvišanju plač – ob kooperativnem sekretarju šolskega sindikata Branimirju Štruklju – četudi mu je grozila splošna stavka v šolstvu.

Profesor politologije na FDV je marsikaj obljubil in napovedal, denimo boljše čase za visoko šolstvo, novi zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti. Prejšnji teden je obelodanil, da so si po celotni šolski vertikali zadali kar 70 nalog. Med svojimi prioritetami ni imel uresničevanja ustavne odločbe in financiranje javnega programa zasebnih osnovnih šol. Marca naj bi njegovo rešitev obravnavala vlada. Velja za radikalnega zagovornika javnega šolstva, zato pričakujemo, da mu bo premier Šarec na neki točki moral dati navodila za realizacijo ustavne odločbe. Po premierjevem zagovoru zaradi ustavne obtožbe je verjetneje, da se bo tako kot Cerar vdal.

Minister za zunanje zadeve Miro Cerar (SMC)

Osem let je minilo od zadnjega obiska zunanjega ministra v State Departmentu, a prav tja k amerškemu državnemu sekretarju Miku Pompeu se je odpravil Miro Cerar. S podporo kabineta predsednika vlade postavlja državo nazaj na zemljevid in popravlja »rusko« smer Karla Erjavca. Zunanje politike paradoksalno na novo utirja nekdanji predsednik vlade, ki za to zanašanje iz temeljnega kurza (kot se je izrazil Šarčev svetovalec za zunanjo politiko, nekdanji veleposlanik Roman Kirn) poleg Erjavca nosi največjo odgovornost.

Odnosi s Hrvaško so medtem zamrznjeni. Prav Cerar je bil tisti, ki je k temu pripomogel, ko je kot premier že ob izteku manda-

DR. FRANE ADAM, SOCIOLOG, INŠTITUT ZA RAZVOJNE IN STRATEŠKE ANALIZE

Vladne stranke so ujetnice Šarčevega diktata

So se že izkristalizirale ključne usmeritve vlade Marjana Šarca?

Ne še, vprašanje je, ali se bodo. Mnogo je nejasnosti in nekonsistentnosti. Prednostne naloge, njena izhodišča in reforme, ostajajo v megli, kar pa ne pomeni nobene ovire za vladanje. Vlada Marjana Šarca je situacijska vlada, vsak dan se prilagaja spremembam v okolju, pri čemer je razmeroma uspešna.

Po zaslugi premierja Šarca?

Tudi. Ogrožajoče situacije potencialne konfrontacije in izrabljati sebi v prid. Vlada ima v nekaterih ministrih nekaj tehnokratskega potenciala, a je obenem tudi populistična, malo je leva in malo desna. Vse bolj je poudarjena vloga vladnega predsednika, v ospredju je Šarec, precej za njim je še nekakšen upravni odbor, ki operativno izvaja, kar on narekuje. Ljudem se je prikupil, ker je zvišal minimalno plačo, kar sicer z vidika preživetja revnejših slojev ne pomeni veliko, a je marsikdo s tem zadovoljen. Morda si nadejajo še nekaj podobnih korakov v smeri pravičnosti in redistribucije. Kar nenadoma smo Slovenci bogati. (nasmešek) Gospodarska rast prinaša zaposlenost, dobičke, polni se proračun. Val optimizma podpira prepričevanje javnosti, da nam kaže bolje, kot se zdi »nergačem«, ki tega ne priznajo.

Kakšno nalogo pri tem prepričevanju za več optimizma imajo mediji?

Opazno. Do Šarca so vse manj kritični. Ob zadnji aferi s kulturnim ministrom so se sicer razpisali, a se je tudi ta primer izšel v njegov prid. Dejan Prešiček za kader koalicijske SD, Šarec kot predsednik vlade s tem nima nič, je izvenelo. In tudi v prihodnje ne bo nič drugače; Šarec spretno izgrava koalicijske partnerje, ki so v njegovi senci videti nemočni, celo preplašeni. Tudi predsednik SD Dejan Židan, ki se prizadeva ustvariti vtis zelo pomembnega politika, je nemudoma dovolil Šarcu, da lahko, če

hoče, ministra odstavi. Vladne stranke so ujetnice Šarčevega diktata.

Zakaj vladnih strank ni znal tako obvladati Miro Cerar?

Kot kaže, se je Šarec od njega le nekaj naučil. Pomagajo mu tudi že omenjene ugodne zunanje okoliščine, predvsem gospodarska rast. Strankam njegove koalicije se hitro krčijo njihove možnosti, to se kaže tudi v njihovi pešajoči javnomnenjski podpori. Na drugi strani je figura Janeza Janše kot nekakšnega strašila, ki ga je treba izločiti iz politike. To Šarec, četudi predsednik SDS ne pomeni nobene grožnje več, spretno izrablja.

Kakšen je pri tem položaj Levice, ki ji je premier doslej pomagal?

Levica mu je prav tako podrejena, nič manj ni preplašena, je brez lastne subjektivitete in identitete. Tako kot drugi deli koalicije.

Se bo podrejanje Šarcu nadaljevalo?

Napovedi so nevhvaležne. Nekaj nevarnosti in tveganj obstaja; vlada se jih morda niti dobro ne zaveda ali pa jih je potisnila ob stran. Ugodne javnofinančne razmere se lahko nadaljujejo le ob znatni gospodarski rasti. Če se v mednarodnem, evropskem okolju pojavijo znaki recesije, zlasti v državah, v katere Slovenija izvažajo, bo to vplivalo tudi na politično stabilnost. Vendar sploh ni nujno, da bi Šarca to prizadelo.

Na začetku pogovora ste omenili populizem vlade. Kakšne vrste populist je njen predsednik?

Pohvali se lahko z razvitjem specifičnega tipa populizma. Šarec seveda ni Orban, ni proti migrantom, ne prepira se z Brusljem, premore pa vse druge elemente populizma – najprej personalizacijo politike. Politika ni več stvar strank in njihovih programov, vse več je preneseno na posameznega politika. Šarec se vse bolj uveljavlja kot

sinonim za politika, ki ne potrebuje stranke. Mediji pri tem brez večjih zadržkov sodelujejo. Vprašanj, ki bi motila idilo, zadolževanje ali zmedo pri tolmačenju javnofinančnega presežka, ne naslavljajo. V medijih in javnomnenjskih agencijah lahko vse pogostejše odkrijemo načrtno usmerjanje prebivalstva k bolj pozitivnemu mišljenju – kot da živimo v zlati dobi ali smo tik pred njo. Dobesedno nas skušajo osrečiti, prepričujejo nas, da smo srečni.

Kje bi se vladi vendarle lahko zalomilo?

Omenil sem že zunanje okoliščine, opozoriti pa velja tudi na razmere po posameznih ministrstvih. Že na začetku mandata sta morala oditi dva ministra. Neurejene razmere so verjetno tudi v drugih resorjih. Ministri si privoščijo kravje kupčije na robu sprejemljivosti – včasih gredo celo čez. Minister za gospodarstvo Počivalšek je tako podjetniku Pečečniku obljubljal nekaj, česar ne more obljubiti: čeprav še nima gradbenega dovoljenja, mu je že ponujal sofinanciranje z mnogih vidikov spornega projekta. Naj omenim še ministrstvo za šolstvo in znanost oziroma spornost postopkov evalvacije raziskovalnih projektov na ARRS (primer kardiologa Noča) ali denimo zdravstveni resor; minister Fakin je resda vehementen mož, toda ali se je kaj v zdravstvu že izboljšalo? Na teh in podobnih nevrtačljivih točkah bi se lahko lomila usoda vlade. Šarec, ki se postavlja nekako nad ministre, zaradi njih ni neposredno ogrožen, ne more pa s privoščiti kar vsakodnevnega menjavanja ministrov. Če bi se v kratkem zgodilo kaj podobnega še z dvema ali tremi člani vlade, bi afera oplazila tudi njega.

Poglejva še na stran opozicije. Kako je z njo?

Šarec je na svojo stran pridobil tudi NSI; Janševa SDS je tako še bolj osamljena. Jelinčič Plemeniti seveda ni tisti njegov partner, ki bi lahko nadomestil NSI. Nekoliko me čudi, da se mediji niso vprašali, zakaj ta stranka ni podprla ustavne obtožbe zoper predsednika vlade. Očitno jo moti Janšev pristop k tej temi, saj še vedno ostaja zagovornik zasebnega šolstva. NSI bi lahko postala del širše Šarčeve koalicije. No, morda pa je že, za bolj dokončne ocene je še prezgodaj.

Ne gre mi za vrednostne ocene, zgolj opazujem, kaj se dogaja. Pohod Šarca ne prestol je frapanten. Ne vem, ali je kdo pričakoval, da bo znal tako sebi v prid izrabiti pozitivne zunanje okoliščine in tudi pričakovanja volivcev po več stabilnosti. Ljudje so voljni nagraditi tiste politike, ki jih prepričujejo in jim dokazujejo, da so oni porok večje predvidljivosti in stabilnosti.

ta vztrajal pri reševanju arbitražnega spora na Sodišču EU. Slovenija bo leta 2020 vnovič predsedovala EU, resnejše priprave nanj naj bi se že začele. Še pred tem bo imela tudi Mladika polne roke dela z vrhom *Pobude treh morij* (gosti ga predsednik Pahor), pomembnim strateškim projektom ZDA. Ta bo lahko še en izkaz geopolitičnih prioritet Slovenije. Nismo brez možnost, da bi ob našem trudu in interesih ZDA lahko zastopal sam predsednik Donald Trump. Kajpada v družbi z našo Melanio.

Minister za obrambo Karl Erjavec (Desus)

Večkratni zunanji minister se je umaknil na varno za zidove Pentagona, kjer si je ministrske izkušnje nabiral v času prve Janševe vlade. Kar kmalu je z Alenko Ermenc zamenjal načelnika generalštaba Alana Gederja. Očitno ob izdatni podpori premierja Šarca, ki je v enem od pogovorov razkril, da je položil na srce Ermanovi, naj bo stroga in da »jamranja« generalov (mislil je prav na Gederja, op. a.) na parlamentarnih odborih ne bo poslušal.

Šarec je Erjavca zlahka pripravil do tega, da se je (začasno) odrekel nakupu dragih nemških osemkolesnikov vrste boxer. Vlada raje kupuje tri ameriške transportne helikoptere Bell-412. Erjavec je že jeseni podpisal tudi sporazum (po načelu država državi, torej brez posrednikov) o nakupu 38 ameriških vozil 4 x 4 oshkosh, ki bodo del srednje bojne bataljonske skupine. Proračunski delež sredstev za obrambo se je povečal za deset odstotkov, kar tudi Erjavcu omogoča manj stresno ministrovanje. V Šarčevi vladi je predsednik Desusa neprimerno bolj tihi član vladne ekipe kot v prejšnjem mandatu. Pač v skladu s politično težo, to je najbrž celo v prid njegovemu ministrovanju. Je biti minister za obrambo zadnja postaja v njegovi dolgi politični karieri?

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Jožef Česnik (SAB)

Peter Jožef Česnik (1945) se je leta 1967 izselil v Avstralijo (po njegovih besedah so bili za to politični razlogi), a se po 36 letih vrnil. Bil je že poslanski kandidat stranke Zares, lani pa mu je izvolitev uspela na listi Stranke Alenke Bratušek. Opravil je že delovne obiske rojakov v Furlaniji - Julijski krajini, Porabju, na avstrijskem Koroškem in Reki.

Ob tem, kaj vse lahko postori za Slovence v zamejstvu, je zadržan: »Malo denarja, malo muzike,« je dejal lani decembra v pristojnem parlamentarnem odboru. Pred krizo je bilo za delo urada namenjenih 11 milijonov evrov, zdaj jih je 8,6 milijona, je opozoril, s tem denarjem pa je težko »servisirati« zamejsko in izseljensko skupnost. Zamejski skupnosti daje prednost, »ker če izgubimo jezik, smo na tem področju izgubili avtohtonost«. Minister brez listnice podpira spremembe zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja ter resolucije o odnosih Slovenci po svetu in resolucije o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah. Ali in kako opravlja svoje poslanstvo, bodo najbolj presodili Slovenci v zamejstvu in po svetu. Za to oceno pa je še prezgodaj.

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec (Desus)

Aleksandra Pivec je ena najmanj izpostavljenih članic vlade, tudi nobena afera ali kaka večja zadrega se je ni prijetela. Na TV Slovenija smo jo nazadnje videli na prijetnem obisku v Goriških brdih, kjer se je zavzela za ohranitev sorte rebula, v petek se je na Obali srečala tudi z ribiči. Tudi sicer veliko potuje po Sloveniji in obiskuje različne kraje in pokrajine.

Pohvalno je, da ministrica leti tudi v Bruselj. Prejšnji ponedeljek je sodelovala v svetu EU, v katerem razpravljajo njeni evropskih kolegi. Spomladi naj bi bila namreč sprejeta skupna evropska kmetijska politika EU med letoma 2021 in 2027. Za Slovenijo, njeno črpanje iz evropskih skladov, bodo pomembne tudi strateške usmeritve za kmetijstvo in živilstvo po letu 2021. Sprejeti jih mora državni zbor.

V rebalansu proračuna za izvajanje politik resorja je pridobila dodatnih dobrih

35 milijonov evrov. Njena prva naloga je tudi nadgradnja informatizacije in poenostavitve postopkov vlaganja in obdelave vlog in zahtevkov na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Ali bo pri tem uspešna, bodo znali najbolje presoditi kmetje. Ni slišati, da bi že kaj protestirali.

Minister za okolje in prostor Jure Leben (SMC)

Velja za enega najboljših ministrov v vladi Marjana Šarca. Je učinkovit, uspešen in zelo prepričljiv. Nekatere svoje obljube, ki jih je dal na predstavitvi pred izvolitvijo vlade, je že izpolnil. Denimo izpraznjenje Jernejevega kanala v Piranskem zalivu, kjer je bilo pokopališče bark. Zapuščena plovila so začeli odstranjevati in jih bodo poslali v razgraditev v tujino, račun za plačilo okoli 100 tisoč evrov stroškov pa bodo prejeli lastniki plovil. Vlada je tudi sprejela zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno embalažo in odpadnimi nagrobnimi svečami, po katerem bo prevzem in obdelavo prevzela država, ki bo nato izterjala poplačilo stroškov od za to pristojnih podjetij. Poleg tega se je zoperstavil pretiranemu onesnaževanju okolja s plastiko. Tako so od novega leta dalje plastične vrečke plačljive, postopoma bodo umaknjene iz trgovin, potrošniki se bomo morali navaditi na bolj ekološke. Veliko dela pa ga še čaka na stanovanjskem področju, da bo čim več mladih družin prišlo do svojega stanovanja. Na predstavitvi za ministra se je zavzel za to, da bi več stanovanj za trg zagotovili z usklajevanjem z DUTB, obljubil je sprejem novega stanovanjskega zakona in da bo spremljal odzive na prenovljeno **gradbeno zakonodajo**.

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar (LMŠ)

Njegova najboljša poteza do zdaj je razrešitev Simona Veličkega za vrha policije in imenovanje Tatjane Bobnar za novo generalno direktorico. Dobili smo prvo žensko na če-

lu policije, pravzaprav bi jo lahko dobili že prej, saj sta tako Bobnarjeva kot Velički namestnika prejšnjega generalnega direktorja policije Marjana Fanka, a je po njegovi upokojitvi takratna ministrica Vesna Györkös Žnidar dala prednost moškemu. Ministru Boštjanu Poklukarju je tudi uspelo pomiriti policiste in z ustreznim dogovorom končati njihovo stavko. Takoj je tudi napisal spremembe zakona o odškodninah za izbrisane v skladu z odločbo ustavnega sodišča, s katerimi je odškodnine omejil na višino glavnice, sicer bi bile posledice za naš proračun hujše. Na predstavitvi pred imenovanjem je kot svojo najpomembnejšo nalogo poudaril zagotovitev varnosti ljudi in premoženja ter obvladovanje migracij. Prav na slednjem bo moral še veliko postoriti, saj je meja ob Kolpi ponekod še vedno prehodna za migrante, čeprav vzdolž reke postavljajo dodatno panelno ograjo. Previdno pa molči ob vprašanju, ali bo kot minister vladi predlagal veto na sprejem Hrvaške v schengensko območje, dokler ne bo priznala mednarodne arbitraže o meji med državama.

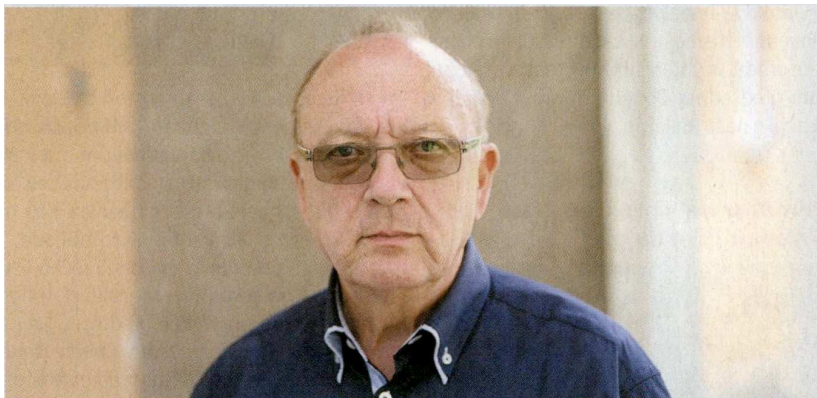
Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek (SAB)

Bratuškova odloča o treh ključnih infrastrukturnih projektih: gradnji drugega tira Divača–Koper, drugega avtocestnega predora Karavanke in tretji razvojni osi, kot imenujejo avtocestno povezavo med Koroško in Belo krajino. Po številkah, ki jih je predstavila, se gradnja drugega tira bliža stroškom za TEŠ 6. Drugi tir naj bi nas stal okoli 1,2 milijarde evrov, na koncu bodo verjetno številke še višje, ob tem pa bo železnica samo enosmerna. Za drugo smer bodo namreč izvrtali le predore, tira pa ne bodo položili. Da je cena projekta previsoka, menijo tudi v odboru za civilni nadzor pod vodstvom Emila Milana Pintarja. Dlani si najbolj mane novi gradbinec Stojan Petrič, ki si zaradi političnih zvez najbolj obeta ta posel, prav zaradi njega je bil tudi razveljavljen razpis za drugi predor Karavanke, kjer je bil sicer izbran najcenejši ponudnik iz Turčije. Bratuškova vseskozi nasprotuje soudeležbi Madžarske, zato bo projekt več stal Slovenijo. Zaradi tega se je tudi sprla z Mirom Cerarjem, pri nagajanju zaradi upokojskih regresov pa jo je ustavil Marjan Šarec.

DR. VINKO GORENAK, NEKDANJI POSLANEC SDS

Šarec do sedaj ni naredil nič, je pa povečal plače javnim uslužbencem

Kako ocenjujete štiri mesece dela vlade Marjana Šarca? So se razkrile njene ključne politične, gospodarske in druge usmeritve?

Od vsake nove vlade v demokratičnem svetu praviloma pričakujemo pomembne reforme v prvem letu vladanja, manj pogosto tudi še v drugem letu. Aktualna vlada po skoraj pol leta vladanja ni pokazala še nič od tega. Pred kratkim sem na svojem blogu objavil analizo dela državnega zbora, ki je pokazala, da je zasedal kar 80 odstotkov na račun predlogov dnevnega reda opozicije in da je vlada predlagala le okoli 20 odstotkov točk dnevnega reda. To bolj ali manj pove vse o nedelu sedanje vlade. To, kar sem zaznal, je dejstvo, da je sedanja vlada razdelila nekaj sto milijonov evrov za povečanje plač v javnem sektorju, drugih strukturnih reform pa sploh ni.

Katera je njena najboljša in katera najslabša odločitev?

Šarec je navidezno ustvaril vtis odločne predsednika vlade, ki zamenja tiste ministre, ki ne delajo dobro. To mu dviguje tudi javno podporo volivcev. Toda resnica sploh ni taka. Glavo ministra Bandelliju mu je na pladnju prinesla Alenka Bratušek, glavo ministra Prešička pa mu je prav tako na pladnju prinesel Dejan Židan. Absurd, zaradi katerega Šarec uživa veliko podporo v javnosti, v resnici pa za to nima nobenih zaslug.

Vas je kateri od članov vlade s svojim delom presenetil oziroma razočaral?

Nimam posebno izostrenega stališča o tem, odličnih ministrov ta vlada nima, če pa me prisilite v to, da povem, kateri minister je najboljši, se bom odločil za Zdravka Počivalška. Razočaranj pa je sicer toliko, kot je ministrov.

Vodili ste resor za notranje zadeve. Kako bi ocenili ministra Boštjana Poklukarja?

Vnovič ne morem podrobneje odgovoriti na vaše vprašanje. Prvič sva se z ministrom srečala v Bohinju, zadnjo nedeljo septembra leta 2018, pri maši za policiste. Izmenjala sva nekaj stavkov. Kazalo je, da si želi mojih mnenj in stališč do dela policije. Toda za zdaj nisem dočakal nobenega vprašanja na nobeno temo. Tudi sicer po moji oceni notranji minister v nobenem pogledu ne izstopa.

Iz vlade sta se, kot ste omenili, poslovila že dva ministra: Marko Bandelliju je vrata pokazal Šarec, Dejan Prešiček je raje kar sam ponudil odstop. Ali bo Šarec lahko upošteval tako visoka merila, ki jih je vzpostavil?

Ne vem, ali visoka merila postavlja Šarec. Kot rečeno, glavo Bandelliju mu je na pladnju prinesla Bratuškova, glavo Prešička pa Židan. Zdi se mi, da je Šarec zgolj in samo pobral smetano s teh dveh tort, sam pa v zvezi s tem ni naredil nič. Mislim pa, da se Bratuškova in Židan tega sploh ne zavedata.

Zakaj premier uživa tako visoko podporo javnosti? Koliko časa bo to trajalo?

Dva razloga sta za tako podporo Šarcu. Prvi je ta, da do zdaj ni naredil še nič, nobenim strukturnim reformam namreč nismo pričali, je pa z nekaj sto milijonov nagradil javne uslužbence v smislu povečanja njihovih plač. Če k temu dodamo še »lizunski odnos« režimskih dominantnih medijev do Šarca, ki mu, kot se je izrazil politični analitik dr. Matevž Tomšič, »lahko zavidajo celo razni diktatorji iz tretjega sveta«, potem je glede medijske podpore Šarcu bolj ali manj vse jasno.

Minister za finance Andrej Bertoncelj (LMŠ)

Med predstavitvijo v državnem zboru je napovedal znižanje dolga države na manj kot 70 odstotkov BDP ter prodajo NLB in Abanke. Vsaj prva je večinoma uspela: 65 odstotkov banke je v lasti različnih vlagateljev, 35 odstotkov pa ostaja v lasti države. Po drugi strani pa je bila cena delnice za našo največjo banko izjemno nizka, komaj 51,50 evra za delnico, toda za to ne gre kriviti ministra Bertoncelja in Šarčevo vlado, pač pa Cerarjevo, ki bi lahko iztržila višjo ceno. Kupnino za NLB naj bi vlada uporabila za poplačilo glavnice. Vlada je sicer izkoristila ugodne posojilne možnosti ter se ceneje zadolžila za poplačilo dolga pod manj ugodnimi pogoji. Bertoncelj je na predstavitvi obljubil, da bo z javnim denarjem ravnal skrbno in v okviru fiskalnega pravila. Plenilske apetite koalicijskih partnerjev za silo obvladuje. V rebalansu proračuna napoveduje presežek 0,4 odstotka BDP: v državno blagajno se bo letos steklo 10,35 milijarde evrov, iz nje pa izteklo 10,16 milijarde evrov, presežek bodo usmerili v socialne kategorije, pokojnine, nekaj ga bodo dali na stran za slabe čase, nekaj pa za servisiranje javnega dolga.

Ministrica za pravosodje Andreja Katič (SD)

Trenutno je največja okupacija Katičeve iskanje novih pravosodnih policistov. Po pobegu dveh pripornikov iz koprškega zapora se je pokazalo, da tam primanjkuje dobra tretjina pravosodnih policistov. Po vseh zaporih skupaj jih manjka 140, poleg njih pa še 30 strokovnih delavcev. Najbolj idealna možnost bi bila prezaštevitev vojakov, ki so dopolnili 45 let in jim poteče pogodba o zaposlitvi v Slovenski vojski, o čemer se že pogovarja z obrambnim ministrom Karlom Erjavcem. Pripravlja tudi novi ka-

zenski zakonik, kjer pa je največ pripomb glede MSI-lovilcev v policiji, ki bi lahko pretirano posegali v človekovo zasebnost. Ob spremembah kazenskega zakonika naj bi tudi tehtno premislili o spremembi opredelitve posilstva, da se ne bi več mogle zgoditi škandalozne sodbe, po kateri so razsodili, da ne gre za posilstvo, ker je obtoženec dejanje zgolj dokončal. Vlada je sprejela predlog zakona, s katerim bodo o družinskih razmerjih odločala le še sodišča in ne več centri za socialno delo. Na predstavitvi je obljubila razmislek o triletni poskusni dobi za sodnike, drugačen način njihovega imenovanja (sodni svet namesto državnega zbora), reorganizacijo sodišč, pregon gospodarskega kriminala in reševanje prostorske stiske sodišč in zaporov.

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Ksenija Klampfer (SMC)

Takoj po nastopu ministrske funkcije je morala Klampferjeva rešiti zaplet, ki ga je povzročila njena predhodnica Anja Kopač Mrak, zdaj državna sekretarka v kabinetu predsednika vlade Marjana Šarca. Ta je želela z novo organizacijsko strukturo centrov za socialno delo poenotiti delovanje centrov in upravne postopke, povečati učinkovitost in omogočiti več časa za strokovne naloge. Toda zaradi reorganizacije informacijski sistem ni bil dostopen, prav tako v prvem tednu oktobra ni bilo mogoče oddati e-vloge preko portala e-uprava. Tako so se začele kopičiti nerešene nove vloge za letne pravice. Ministrica Klampferjeva je zaplet reševala z nadurnim delom CSD, poleg tega je oktobra odredila dodaten termin za izplačilo štipendij. Konec novembra je bilo še 1828 nerešenih vlog za letne pravice, konec januarja pa je imel zaostanke le še ljubljanski center. Po novem sistemu ne bo več treba oddajati ponovne vloge, s sindikatom CSD pa se je dogovorila, da bo letos 73 dodatnih zaposlitev. Z zakonom o socialnovarstvenih prejemkih je tudi zagotovila, da se denarna socialna pomoč, ki so jo pred volitvami zvišali na 392 evrov, po novem letu ni spet znižala. Na predstavitvi je obljubila boj proti prekarnosti, večjo skrb za mlade družine in postopno zvišanje minimalnih pokojnin.

Minister za javno upravo Rudi Medved (LMŠ)

Njegov največji uspeh se spreminja v največji polom. S sindikati javnega sektorja se je dogovoril o višjih plačah, pri tem pa ni poskrbel za finančno kritje dogovora. Posledica tega so dražje storitve v domovih za ostarele, v vrtcih in drugih javnih zavodih. Z drugimi besedami, višje plače uslužbencev javnega sektorja bomo plačali vsi drugi državljani. Večina uslužbencev je januarja prejela vsaj štiri odstotke višje plače, izjema so zdravniki, direktorji in funkcionarji, za prav toliko se bodo zvišale njihove plače tudi v naslednjih dveh letih, vse to pa bo proračun obremenilo za 308 milijonov evrov. Ministrstvo za javno upravo je sodelovalo tudi pri pogajanjih z občinami o povprečnini, ki bo letos 573 evrov na občana, najvišja doslej. Na položaj ministra je prišel po odstopu Zdenka Kodelje od kandidature, na predstavitvi je poleg dogovora s sindikati javnega sektorja obljubil tudi zmanjšanje števila administrativnih predpisov.

Minister za razvoj, strateške projekte in kohezijo Iztok Purič (SAB)

Po odstopu in razrešitvi Marka Bandellija zaradi neprimerne komunikacije in slabega dela je sredi decembra prevzel vladno službo Iztok Purič, ki je pod udarom zaradi počasnega črpanja evropskih sredstev in povračil iz evropskega proračuna. Na predstavitvi je poudaril ureditev informacijskega sistema za črpanje evropskih sredstev. Tik pred nastopom njegove funkcije so izvedli vse postopke, da Slovenija ne bo izgubila evropskih sredstev, dodeljenih v letu 2015, za katere je rok za črpanje potekel konec leta. Novi minister brez listnice je napovedal, da jih v prihodnjih mesecih čaka intenzivno izvajanje aktivnosti, ki so začrtane tudi v akcijskem načrtu za pospešitev postopkov pri izkoriščanju evropskih sredstev. Posebno pozornost bo namenil tudi motivaciji zaposlenih, saj brez tega ne more biti napredka in uspehov. Za podrobnejšo oceno njegovega dela bo treba počakati še nekaj časa. ■